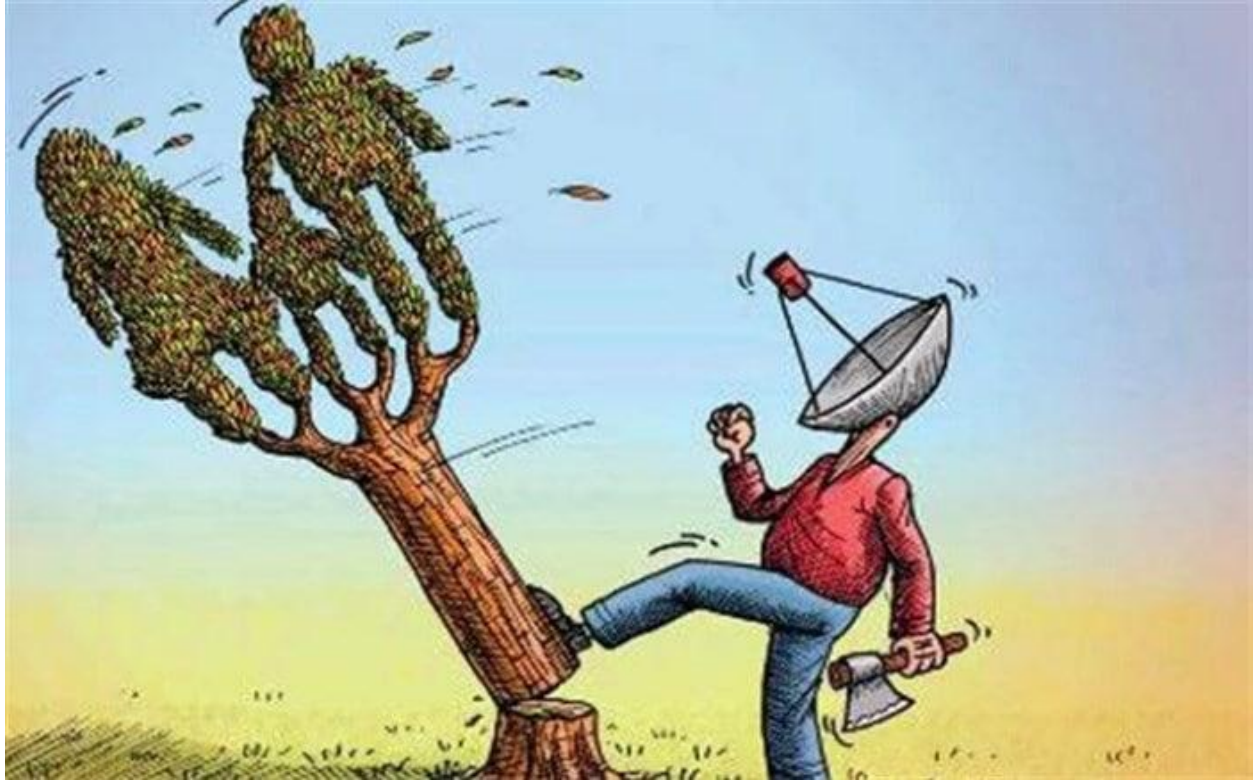

پیشگیری از آسیب های اجتماعی

محمد تقی صرفی پور

پیشگیری از آسیب های اجتماعی

سال 57 مملت ایران به رهبری امام خمینی (س) انقلاب کردند تا اسلام حاکم شود تا ارزشهای اسلامی حاکم شود و مفساد و آسیب های طاغوتی از بین برود. تا دزدی و اختلاس نباشد. تا ازدواج در راس و طلاق در پایین ترین رتبه باشد. تا بین مردم اخوت و برادری و محبت باشد و..

نظام اسلامی یعنی نظامی که بر مبنای اسلام بنا شده است. یعنی مردم به عمل به دستورات اسلام در سعادت و سلامت زندگی بکنند لذا در این نظام نباید امار آسیب های اجتماعی اینقدر بالا باشد. امار طلاق ها (هر ساعت 18 طلاق). امار زندانی ها. امار اعتیاد. امار نزاع های دسته جمعی. امار سرقت و غیره

جامعه شناسان کشورمان بیش از هزار جرم و آسیب در کشورمان شناسایی کرده اند. که در میان آنها آسیب های اجتماعی مهم تر هستند. چون بصورت گسترده در کشور وجود دارند.

و این امارها نشان می دهد که باید مسولین فکر اساسی بکنند و و نگذارند این آسیبها به ملت بزرگ ایران بیش از این، ضرر برساند و باعث ایجاد مشکل برای خانواده های ما بکند.

ملت ایران ملت آگاهی است. ملت فداکاری است. ملت ایثارگر است. ملت شهید پرور است. ملتی است که الگوی خیلی از کشورهای اسلامی قرار گرفته است لذا این ملت شایسته این همه معضلات اجتماعی نیست.

البته مشکل اصلی مردم نیستند بلکه کم کاری های بزرگی صورت گرفته تا اینکه به این جا رسیده ایم

اولین کم کاری درباره نقش روحانیت در بین مردم است. در باره حضور روحانیت در همه جای این کشور سرمایه گذاری نشده است. در حالی که هر کجا روحانی حضور موثر داشته است در انجا این آسیب ها کمتر است. و هر کجا عالم و روحانی نبوده این آسیب ها بیشتر است.

مدیر کل اطلاعات لرستان تعریف می کرد که من در یک شهری مسئول اداره اطلاعات بودم. در طول خدمت متوجه شدم از یک بخشی از ان شهر هیچ آمار منفی و آسیب های اجتماعی نداریم. کنجکاو شدم که علت چیست؟ درباره این

مساله بررسی کردم و متوجه شدم که در آن بخش یک عالم ربانی چندین سال حضور داشته است. و مردم را دیندار بار آورده است.

بنابراین تا زمانی که مسئولین در باره استفاده از روحانیت در درمان آسیب های اجتماعی به یک تصمیم درست نرسند این آسیب ها مهار نخواهد شد.

دومین کم کاری هم این است که بار این مسولیت را بعهده قوه قضائیه گذاشته اند در حالی که همه قوا مسول هستند و باید در کنترل این آسیب ها کمک کنند.

ما در این کتاب به مساله آسیب های اجتماعی و راههای پیشگیری از آنها اشاره می نمائیم.

آسیب های اجتماعی

یکی از مشکلات بسیار مهم کشورمان، وجود آسیب های اجتماعی است. آسیب های اجتماعی بنیان های جامعه را بطور جدی تهدید می کند. لذا باید تا می توان از بروز آنها در جامعه بصورت گسترده جلوگیری کرد. البته این آسیب ها مختص کشور ما نیست بلکه در همه کشورها بصورت کمتر یا بیشتر وجود دارد. برای همین در کشورهای مختلف به مساله پیشگیری توجه جدی شده مثلا در فرانسه سازمان ملی پیشگیری از جرم، متولی خاص این مساله می باشد.

اهمیت پیشگیری در کشورمان:

- الف: یکی از بندهای اصل 156 قانون اساسی به امر پیشگیری اختصاص دارد
- ب: علیرغم اجرای شدید مجازات ها ولی جرم نه تنها کاهش نیافته بلکه بالاتر رفته است و این نشان می دهد نظام کیفری به تنهایی موفق نیست
- ج: کمبود فضای زندان ها که اکنون بیش از دوبرابر ظرفیت زندان ها، زندانی داریم.

د:هزینه آور بودن مجازات ها (بودجه زیادی صرف سرکوب می شود درحالی که با پیشگیری این هزینه ها از بین می رود)

د:عدالت کیفری باید دو تا نتیجه داشته باشه :مجازات و سزادهی -اصلاح و درمان
اگر هدف دوم محقق نشده یعنی فرایند کیفری کارایی نداشته است.

از جمله اسیب های اجتماعی کشورمان :

1- نزاع دسته جمعی

2- طلاق

3- سرقت

نزاع دسته جمعی

نزاع دسته جمعی یکی از آسیب های اجتماعی است که باعث اخلاص در روابط اجتماعی شده و فضایی اکنده از دشمنی و کینه را در میان افراد بوجود می آورد. و زمینه تنش ها بیشتری در آینده را فراهم می نماید. نتیجه نزاع ها، گاه کشته شدن افراد و اواره شدن دهها نفر از مردم بیگناه و تخریب اموال مردم و بیت المال و زندانی شدن و تشکیل دهها پرونده در دادگاهها و مشغول شدن نیروی انتظامی و دادگستری و سازمان زندانها و عده ای از دیگر کارگزاران به حل یک نزاع دسته جمعی است.

در یک روستایی در نزاع دسته جمعی جوانی به قتل می رسد. بلافاصله هجوم اقوام مقتول به اقوام قاتل شروع می شود. بیش از صد نفر از اقوام قاتل که اصلا اطلاعی از قتل نداشتند برای نجات جان خود به شهرهای مختلف آواره می شوند. و خانه ها و زمین ها و اموال آنها بدون استفاده رها شده و جرات بازگشت به محل خود را ندارند.

در روستایی دیگر چند نفر در نزاع انتخاباتی کشته می شوند. باز بلافاصله هجوم فامیلهای مقتولین به قامیلهای قاتل آغاز می شود و بیش از هفتصد نفر اواره می شوند و به شهر نهاوند و غیره فرار می کنند و الان چند سال است که اواره هستند.

و دهها نمونه که نمونه آخر در روستایی دیگر بود که یک روستا تخلیه شد و مردم فرار کردن و اقوام مقتول روستا را به گلوله بستند و خانه های مردم حتی حیوانات بیگناه را به گلوله بستند.

و این از مردمی که انقلاب کردند و تا کنون در همه صحنه ها حضور داشته اند و شهید داده اند و جنباز و ازاده داده اند و از مردمی که ایثار کردند و با محبتند و به محرومین کمک می کنند. مسجد درست می کنند. حسینیه می سازند و محرم و صفر شصت روز به احترام مصیبت اهل بیت ع عزادارند، به دور است. و این نشان از پابندی کمتر به قانون و توجه بیشتر به ارزش های سنتی و طایفه ای است.

از نظر اسلام هرگونه نزاعی در بین مسلمانان مذموم است و باید همه در اصلاح بکوشند و تابع حق باشند و طرفین با ایثار و از خود گذشتگی جلو نزاع را بگیرند

انما المومنون اخوه فاصلحوا بین اخویکم (حجرات 10)

و اسلام عصبیت جاهلانه قومی را مذمت کرده است. و همه را به طرفداری از حق و اصلاح ذات بین دعوت نموده است.

علل و عوامل شکل گیری نزاع های دسته جمعی:

1- فقر اقتصادی

2- کم سواد یا بیسواد

3-بیکاری

4-تعارضات طایفه ای

5-اختلافات مالی و ملکی

6-فقدان نظارت و کنترل اجتماعی

7-تمایل افراد به پرخاشگری(محرکی است تا به روش غیر معمول عمل نمایند)

8-قوم گرایی و تعصبات طایفه ای

9-عدم آشنایی به قوانین

10-غرورهای نابجای قبیله ای

11-عدم حاکمیت قانون

راههای پیشگیری نزاع دسته جمعی:

1-توسعه اجتماعی و اقتصادی منطقه،توزیع عادلانه منابع و امکانات اقتصادی و اجتماعی و کاهش محرومیت و فاصله طبقاتی

2- تقویت عملکرد موفق مجموعه دستگاههای دولتی تا در بین مردم این اطمینان را ایجاد کند که قانون و مجریانش کارایی لازم دارند و نیاز به حل مشکل از راه غیر معمول نیست

3- تعدیل قوم گرایی (افرادی که بیشتر قوم گرا هستند تمایل بیشتری به نزاع دارند) و اینکه اسلام با عصبیت قومی که جاهلانه باشد شدیداً مخالف است .

4- استفاده از نفوذ ریش سفیدان و نخبگان و معتمدان در جهت کاهش نزاع های دسته جمعی

5- کاهش میزان بیسوادی و بالابردن آگاهی مردم در این مناطق

6- تلاش برای عمران مناطق روستایی

7- توسعه پوشش انتظامی بیشتر و مناسب تر در مناطق مذکور و تعامل بیشتر نیروی انتظامی با مردم

8- جمع اوری سلاح های غیر مجاز و برخورد با عوامل توزیع این سلاح ها

8- حضور به موقع نیروی انتظامی در صحنه و استفاده از نیروی متخصص و آموزش دیده و با تجربه

9- رسیدگی سریع به پرونده های نزاع های دسته جمعی و اعمال مجازات های

موثر و قاطعیت در اجرای این مجازات ها

10- استفاده از رسانه ها بخصوص آموزش و پرورش و صدا و سیما در زمینه

آموزش مردم

11- و در نهایت استفاده از نفوذ کلام روحانیت برای توجه مردم به قانون

مداری و دوری از نزاع های دسته جمعی

آسیب شناسی طلاق

خانواده نهاد دیرپای اجتماع است که محل و مامن اسایش و آرامش جسم و روان آدمی است. خانواده جزیی از جامعه است که هر بحرانی که جامعه را فرا بگیرد، خانواده را نیز تحت تاثیر قرار می دهد.

خانواده سنگ زیر بنای جامعه است و نقش آن در حیات اجتماعی انسان ها فوق العاده مهم می باشد و هرچه روابط خانوادگی مستحکم تر باشد، روابط اجتماعی بهبود یافته و مشکلات جامعه کمتر خواهد بود.

طلاق یکی از آسیبهای اجتماعی است که نهاد خانواده را مورد خطر قرار می دهد. (هر یک ساعت 18 طلاق در ایران) (هر چهار ازدواج یک طلاق)

طلاق در گذشته در بین مردم امری مذموم و قبیح بود که وحشت اور نیز بود ولی امروزه ابزاری رایج شده که به کمک طلاق، افراد خود را از وضع موجود رها می کنند. بطوری که نسل امروز از طلاق هیچ وحشتی نداشته و خیلی راحت در حال جا افتادن در جامعه بوده که برخی جشن طلاق هم می گیرند.

طلاق در لغت رها شدن و در اصطلاح عبارت از خاتمه دادن به زندگی مشترک است.

طلاق پدیده ای اجتماعی است که متاثر از یک عامل نیست بلکه مجموعه ای از عوامل در آن دخالت دارند.

عوامل طلاق چند نوع هستند.

عوامل روان شناختی:

1-عدم تفاهم (او مرا درک نمی کند. ما با هم هیچ شباهتی نداریم. او مرا دوست ندارد. او خانواده اش را به من ترجیح می دهد).

عدم تفاهم دلایل مختلفی دارد از جمله:

الف: ازدواج اجباری (فرد در ظاهر مطیع ولی در باطن عصیانگر و ناراضی است)

ب: عدم بلوغ اجتماعی: (ازدواج عاشقانه ای که هنوز زوجین به درجه ای از رشد اجتماعی نرسیدند که بتوانند یک زندگی مشترک را اداره کنند)

ج: توقعات نابجا (زن از مرد یا مرد از زن توقعات نابجایی دارد مثلا زن از مرد توقع زندگی پر زرق و برقی دارد و مرد چنان غرق برآورده شدن این توقعات دارد که از همسر خود غافل می شود)

د: چشم و همچشمی: (مقایسه زندگی ها با هم بدون درک واقعیتها)

- 2- عوامل اقتصادی: (نداشتن قناعت و توقع حمایت بزرگترها از زوجین و دیگر مسائل باعث اختلاف و طلاق می شود در حالی که اگر هم را دوست داشته باشند می توانند با حداقل امکانات با هم زندگی کنند.) (یا استقلال مالی زن باعث میل به جدایی و طلاق می شود.)
- 3- عوامل ارتباطی: ارتباط و رفت آمد با خانواده یکدیگر از مهم ترین عوامل ثبات یا تزلزل خانواده است. در حالی که گاه زوجین باهم هیچ اختلافی ندارند ولی دخالت های دیگران آنها را به مرز طلاق می رساند.
- 4- اعتیاد: یکی از عوامل مهم طلاق در جامعه ایران اسلامی، اعتیاد زن یا مرد به مواد مخدر است.
- 5- ازدواج مجدد مرد: زن ببیند شوهرش زن دیگری گرفته گاه او را به خیانت متهم می کند و درخواست طلاق می نماید.
- 6- تدلیس در ازدواج (در آغاز ازدواج زن یا مرد خود را واجد صفاتی می داند که بعدا معلوم شود دارای آن نیست)
- 7- عدم روابط جنسی (سرد مزاجی مرد یا زن)
- 8- تفاوت های فرهنگی زوجین

9- اختلاف سن

10- نداشتن صبر بر مشکلات زندگی

11- فساد اخلاق که در نتیجه ماهواره و اینترنت و شبکه های اجتماعی به داخل

خانواده ها نفوذ کرده است. و همه روزه قربانی می گیرد.

طلاق خاموش یا طلاق عاطفی

عده ای از خانواده ها در حالی که در ظاهر طلاق نگرفته اند ولی در حقیقت از هم جدا هستند بدون اینکه به طور رسمی از هم جدا شوند. اینها عواطف خود را از هم دریغ می کنند. و اعتمادی به هم ندارند. با اینکه در زیر یک سقف زندگی می کنند. با هم سفر و مراسمات می روند ولی دو انسان بی تفاوت به هم و غریبه هستند و فقط طبق قرارداد ازدواج زن و شوهر هستند. در حالی که بود و نبود همسر برای هم یکسان است. و احتمال انحراف و آسیب در این خانواده ها زیاد است.

در این نوع خانواده ها همدلی جای خود را به ((خود)) می دهد و هریک خود را تنها می بیند و این تنهایی برای آنان یک ضربه است. اما بخاطر پیامدهای مالی، عاطفی، اجتماعی و فرهنگی طلاق نگرفته اند.

این نوع طلاق در بین جوانان کم است زیرا آنان زود تصمیم به جدایی می گیرند ولی کسانی که در سنین بلایی هستند طلاق را نوعی افت شخصیتی برای خود می دانند و حاضر نمی شوند این نام روی آنان قرار بگیرد.

علل و عوالم طلاق خاموش

- 1- گریز از تنهایی (زن یا مرد فقط برای رفع تنهایی ازدواج کرده اند)
- 2- برای رفع نیاز مادی ازدواج می کند.
- 3- برای اینکه مردم نپرسند چرا ازداج نمی کنید ازدواج می کنند.
- 4- برای چشم وهمچشمی ازدواج می کنند
- 5- برای رفع نیاز جنسی یا ادامه نسل ازدواج می کند
- 6- ازدواج تحمیلی
- 7- برای رهایی از محیط خانواده خود ازدواج می کند

چرا در طلاق عاطفی زوجین از هم جدا نمی شوند؟

- 1- طلاق در جوامع سنتی مذموم است
- 2- زنان نیاز به حامی دارند و از تنهایی می هراسند
- 3- زن بعد از طلاق مورد هتک حرمت برخی قرار می گیرد
- 4- اهمیت دادن به سخنان اطرافیان

پیشگیری از طلاق

- 1- آموزش های قبل از ازدواج
- 2- توجه دولت به حل معضل بیکاری
- 3- توجه دادن زوجین به لزوم رفع نیاز جنسی طرف مقابل
- 4- تقویت مشاوره ها برای خانواده ها در هنگام به وجود آمدن یک تنش یا مشکل
- 5- توجه به نقش روحانیت در حل اختلاف خانواده ها و تهیه امکانات برای دفتر مشاوره توسط روحانیت محل

6- نقش رسانه ها در تبیین وظایف زوجین نسبت به هم و عدم دخالت در وظایف

یکدیگر

7- تبیین نکوهش طلاق در اسلام که ان را مبعوض ترین حلال دانسته است.

و پیامبر ص به زنی که بدون جهت می خواست طلاق بگیرد فرمود در این

صورت پیش خدا از خرمرده کمتری!

8- تبیین اهمیت وفاداری زوجین به یکدیگر

9- مهمانی ها مختلط نباشد و به حجاب در خانواده اهمیت داده شود.

10- تبیین اینکه زوجین باید بر مشکلات زندگی صبر کنند و بدانند خدا پاداش

های عظیمی برای صبر در خانواده قرار داده است.

آسیب شناسی سرقت

ایران با 123 هزار فقره سرقت در سال، در ردیف بیست و سوم کشورهای دنیا قرار دارد.

امار سرقت در کشورهای دنیا بعد از بحران های شدید اقتصادی بیشتر شده و در کشورهای انگلیس، امریکا، آلمان، ژاپن، فرانسه 5 برابر شده است.

تعریف سرقت: ربودن خدعه امیز مال- برداشتن چیزی از صاحبش بدون رضایت او- بردن اموال کسی با زور یا خدعه

عوامل سرقت:

1- عوامل اقتصادی

2- عوامل روان شناختی

3- عوامل اجتماعی

4- عوامل زیست شناختی

5- عوامل فرهنگی

در عوامل اقتصادی با بحران های اقتصادی امار سرقت بالا و با بالا رفتن نرخ اشتغال امار سرقت کاهش می یابد و سرقت در مردم فقیر بیشتر از طبقات مرفه است.

در عوامل روان شناختی و فرهنگی در بین جوامع سنتی و مذهبی سرقت کمتر از جوامع غربزده و بی دین می باشد. همچنین سرقت در بین کسانی که تحصیلات پایینی دارند بیشتر است. همچنین شیوع اختلال شخصیتی در بین سارقین بیشتر از سایر است. اغلب سارقین از مهاجرین هستند. بسیاری از سارقین متعلق به خانواده های ناهنجار هستند. بسیاری از سارقین در کودکی هم سرقت می کرده اند. اغلب سارقین، جرایم دیگری هم انجام می دهند. میانگین بهره هوشی اغل سارقین از سایر کمتر است.

در عوامل اجتماعی نیز به بحث فقدان کنترل نظارتی و اجتماعی . امنیتی و عدم توزیع عادلانه ثروت اشاره دارد.

نظر اسلام در باره سرقت:

در سوره مائده ایه 38: السارق والسارقه فاقطعوا ایدیهما جزاء بما کسبا نکالا من الله

که در این ایه به مجازات سارق زن و مرد اشاره شده و اسلام تصرف مال دیگران را حق الناس می داند و گناه بزرگی شمرده است.

اسلام می گوید باید دست کسی که به اموال دیگران دست درازی می کند بریده شود. باید بعد از سه بار اجرای حد بر سارق، در بار چهارم اعدام گردد اگر می بینیم که اختلاس های میلیاردی هست. اگر شاهد دزدی های کوچک و بزرگ هستیم اگر امروز افرادی به بیت المال دست درازی می کنند زیرا احکام اسلام را اجرا نکرده ایم. باید به اسلام برگردیم.

باید با اختلاس گران با شدت برخورد شود همانطور که علی ع دستور داد با مسول بازار اهواز که اختلاس کرده بود برخورد شدید شود و حتی وقت هر نماز او را تازیانه بزنند. و دهها مورد از برخوردهای سخت حکومت علوی با سارقان و اختلاس گران و غارتگران بیت المال سراغ داریم. نامه علی ع به ابن عباس که اختلاس کرده بود. قطع دست غلامی که محب علی ع بود ولی دزدی کرده بود و عزل فرماندار اذربایجان که اختلاس کرده بود و...

انواع سرقت

سرقت یا حدی هست یا تعزیری

1- سرقت حدی یا الف: سرقت ساده است که موجب حد است.

ربودن مخفیانه معادل پنج و چهار دهم نخود طلای مسکوک متعلق به غیر با هتک حرز توسط شخص بالغ و عاقل و مختار و غیر مضطر در غیر سال قحطی که مرتکب، پدر مالباخته نباشد. (ماده 198 قانون مجازات اسلامی)

ب: سرقت موجب حد مشدد

1- سرقت مسلحانه

2- راهزنی (اگر در خیابان و راهها صورت بگیرد)

که این دو اگر باعث سلب امنیت شود محاربه محسوب می گردد.

2- سرقت تعزیری (سرقتی که فاقد جامع شرایط حد باشد)

که دو قسمت دارد. الف: تعزیری ساده که ربودن مال غیر بدون علم و رضایت صاحبش

ب: سرقت تعزیری مشدد (متعلق مال دولت یا وقف است)

شامل: 1- سرقت اسناد دولتی 2- سرقت توسط امانت دار 3- عنف مهر و پلمپ 4-

سرقت اموال تاریخی و فرهنگی 5- سرقت اموال نظامی توسط نظامیان 6- سرقت

اسناد نظامی 7- سرقت دسته جمعی 8- سرقت همراه با ازار مسلحانه 9- کیف زنی
و جیب بری 10- سرقت در مناطق حادثه زده (حادثه قطار یا هواپیما و..)-11-
سرقت وسایل عمومی

پیشگیری از سرقت

1- تربیت اسلامی افراد

2- مبارزه با فقر در جامعه

3- تعدیل بیکاری و تورم تسط دولت

4- بالابردن نرخ سواد در جامعه

5- از بین بردن تبعیضات طبقاتی

6- مشاوره به نوجوانانی که کمبود عاطفی دارند.

7- استفاده از روحانیت در تبیین مذمت سرقت

8- عمل مسئولین دواير دولتی و کسبه و عموم مردم به توصیه های پلیس در

نصب دوربین در اماکن متعلق به خود و رعایت نکات حفاظتی و نسپردن نگه

داری اموال خود به افراد ناشناس

پیشگیری از آسیب های مختلف از منظر اسلام

1- فطرت انسان بر پاکی بنا شده است و جرم و گناه خلاف فطرت می باشد.

2- در سوره شمس یازده بار خداوند سبحان قسم خورده و این را می خواهد

بگوید که من تورا پاک افریدم. پاک زندگی کن و پاک از دنیا برو

3- با توجه به وجود شیطان و همچنین وجود نفس اماره در انسان، خطر گناه و جرم

انسان را تهدید می نماید.

4- برای اینکه از خطر شیطان و نفس که انسان را به گناه امر می کنند نجات یابیم

باید تقوا داشته باشیم. که تقوا چون سدی محکم در مقابل گناه می باشد.

5- اسلام اعمالی را سفارش داده انجام دهیم که باعث به وجود آمدن تقوا می

شود.

«آیا خبر ندهم شما را از کارهایی که اگر انجام بدهید، شما را از شیطان

دور می کند مانند دور شدن مشرق از مغرب؟

گفتند: آری!

فرمود: روزه روی شیطان را سیاه می کند و دادن صدقه پشت او را می شکند

و دوستی در راه خدا و مواظبت بر عمل صالح، ریشه او را قطع

می نماید و استغفار رگ حیات او را می بُرد!»

6- علاوه بر تقوا، تلاوت قرآن کریم و توسل به اهل بیت ع و دعا و ذکر، دادن صدقه و کارهای خوب نیز انسان را پاک نگه می دارد.

عوامل بوجود آمدن تقوا :

1- نماز

نماز یکی از مهم ترین عوامل بوجود آمدن تقوا است که جلو انحراف و گناه را می گیرد همانگونه که فرمود: ان الصلاة تنهى عن الفحشاء و المنکر

2- روزه

«يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم لعلكم تتقون»

یعنی ای مؤمنین! روزه بر شما واجب است همانگونه که بر امتهای گذشته واجب بود شاید پرهیز کار شوید.

که نتیجه روزه ماه مبارک را رسیدن به تقوا می داند.

«رسول خدا(ص): روزه عامل بازدارنده است پس هرگاه روزه گرفتید از امور جنسی خودداری کنید. فریاد و پرخاش نکنید. اگر کسی به شما دشنام داد یا به جنگش برخاست بگوید من روزه‌ام. من روزه‌ام.»

3- امر بمعروف و نهی از منکر

«کنتم خیر امه اخرجت للناس تؤمنون بالله و تأمرون بالمعروف و تنهون عن المنکر» آل عمران 3

شما بهترین امتی هستید که بخدا ایمان داشته و امر بمعروف و نهی از منکر می کنید.

مصادیق منکرات

«منکرات اعتقادی مثل کفر - منکرات اخلاقی مانند فحشاء - منکرات عبادی مانند روزه خواری - منکرات خانوادگی مثل ترویج فساد در خانه - منکرات اقتصادی مانند احتکار و گرانفروشی - منکرات اجتماعی مانند خیانت و چشم چرانی

منکرات سیاسی مانند اشاعه اکاذیب و شایعه پراکنی - منکرات

نظامی مثل فرار از خدمت - منکرات فرهنگی مانند کراوات و سگ وویسکی... - منکرات اداری مانند رشوه خواری»

اگر مردم همه به این دو اصل عمل کنند نقش مهمی در پیشگیری از جرم و گناه خواهد داشت.

عوامل دیگر در پیشگیری

دعا و توسل و ذکر و تلاوت قران کریم نقش مهمی در دوری از جرم و گناه دارند. در هر جایی که مجالس دعا و توسل و قران فراوان برگزار می شود جرم و گناه پایین است.

همچنین **حضور علمای ربانی در هر منطقه ای** باعث پایین آمدن جرم و خلاف در آنجا می شود.

والدین و تربیت

1- قرآن کریم اعلام کرده: **والبلد الطیب یخرج نباته باذن ربه والذی**

خبث لا یخرج الا نکدا! (اعراف 58)

سرزمین پاک به اذن خداوند، محصول پاک می دهد و سرزمین بد محصول نمی دهد یا خیلی کم و تک و توک!

اولین نقش در تربین انسان بعهده والدین است اگر والدین خود خوب باشند فرزند هم معمولاً خوب خواهد شد مگر موارد استثنائی. و اگر بد باشند فرزند بد می شود مگر باز موارد جزئی

2- اسلام توصیه کرده به فرزند ادب بیاموزید.

3- ادب از مهم ترین مسائل هر انسانی است. کودکی که ادب آموخته تا زمان مردن با ادب خواهد بود و از خصوصیاتش ان است که به کسی ضرر نمی رساند نه به والدین و خانواده خود نه به فامیل و نه به جامعه.

4- همچنین ایمان و اعتقادات مذهبی اگر درست در فرزند تجلی یابد او را از کارهای زشت دور خواهد نمود. و بلکه وجود او برای خانواده و جامعه مبارک خواهد بود.

5-والدین باید ابتدا وظایف خود را یاد بگیرند و دوم اینکه آنها را عمل کنند چون مهم ترین وظیفه یعنی تربیت به آنها سپرده شده است.

6-به چند روایت و نکته تربیتی توجه کنید:

امام صادق(ع):درخانه‌ای که طفلی وجود دارد،با همسر خودمقاربت نکنید،که آن طفل زناکار می‌شود ویا فرزندیکه بدنیا می‌آید،زناکار می‌شود.»

((شیخ مرتضی انصاری،یکی از فقها ودانشمندان بزرگ شیعه‌است.وقتی پس از سالها تحصیل وکوشش به مقام اجتهاد و زعامت نائل آمد،مردم به مادر شیخ تبریک گفتند که فرزندت به مقام اجتهادومرجعیت رسیده است.

آن مادر گفت:زحمتی که من در تربیت فرزندم کشیدم،اگر به مقام پیامبری هم می‌رسید،تعجب نمی‌کردم،چه رسد به مقام اجتهاد!

مردم از شنیدن این سخن تعجب کرده وگفتند:مگر در تربیت فرزندت چه کرده‌ای که دیگران نکرده‌اند؟

مادر شیخ پاسخ داد:بیان زحماتی که من در تربیت او کشیده‌ام،از حوصله شما بیرون است ولی به عنوان نمونه می‌گویم که هیچ گاه بدون طهارت و وضو پستان به دهانش نگذاشتم.

وقتی مادر شیخ رحلت کرد،دیدند که شیخ بر بالین مادر،زارزاری می‌گریه.یکی از شاگردان در مقام دلجوئی گفت:جناب استاد!شما با این مقام علمی که دارید شایسته نیست بر بالین پیرزنی این گونه اشک بریزید!

شیخ در پاسخ او فرمود:شما هنوز به مقام والای **مادر** پی نبرده‌اید!تربیت صحیح وزحمات فراوان مادر بود که مرا به اینجاسانید!»«الگوهای تربیت ص 36»

((«یکی از بزرگان نقل می‌کند:چند روز قبل از شهادت «شیخ فضل الله نوری»در زندان با او ملاقات نمودم.به ایشان عرض کردم که پسر شما خیلی لالابالی است وبر ضد شما کار می‌کند.

شیخ شهید فرمود:

این موضوع را از قبل می‌دانستم.وافزود:این پسر در نجف بدنیا آمدومادرش شیر نداشت.از این رو،مجبور شدیم که برای شیردان او زنی را پیدا کنیم.زنی پیدا شد واین کودک مدت زیادی از شیر آن زن تغذیه کرد.اما ناگهان فهمیدیم که آن زن بسیار لالابالی و بی عفت است وکینه‌علی(ع) را به دل دارد.

از همان وقت دریافتیم که سعادت‌مند شدن این پسر، کاری بسیار مشکل است!!))

((مادر در ایام بارداری و در دوران شیرخوارگی نوزاد، از لقمه حرام واز

استعمال مواد مخدر و مشروبات الکلی دوری کند.))

«حضرت زهرا(س) برای اینکه فرزندانش در شبهای احیاء خوابشان نبرد، روز قبل آنها را می‌خواباندند و همچنین موقع احیاء اگر فرزندی خوابش می‌برد، آب به صورتش می‌زدند. تا از فیض شب قدری بهره‌نمانند.)

(امام باقر(ع) بعد از نماز صبح نمی‌گذاشتند نوجوانان بخوابند بلکه اگر قرآن بلد بودند می‌فرمودند قرآن بخوانند و هر که بلد نبود می‌فرمودند ذکر بگویند. و این تا طلوع آفتاب ادامه داشت)

((در ایام نوجوانی نظارت کامل بر معاشرت فرزندش داشته باشد.))

«فرمانده نیروی انتظامی: 75 درصد انحرافات نوجوانان در بین راه مدرسه تا خانه رخ می‌دهد.»

((متأسفانه جوانانی هستند که بوسیله سی دی ای فاسد و مجالس و دوستان فاسد، به فساد اخلاق مبتلا شده و در کمین نوجوانان معصوم و بی اطلاع هستند تا آنان را شکار کنند. لذا به مادران و پدران باید هشدار داد که تا زمانی که نوجوان به رشد عقلی بالایی نرسیده نظارت کامل و صد درصد بر معاشرت فرزندانشان اعم از دختر و پسر نموده و لحظه‌ای از آنان غافل نباشند. حاضر نشوند شیئی به بهانه دوست و رفیق در خارج از خانه بمانند و یا با دوستان به مسافرت بروند و خلاصه دور از دید والدین دلسوز خود باشند. همانطور که باغبان مدتها زحمت می‌کشد تا گل‌هایش به ثمر برسند والدین باید از راحتی خود چشم‌پوشند و مواظب روحيات فرزندانشان باشند.))

((به فرزندان محبت کند تا گول محبت‌های ظاهری دیگران را

نخورند. ولی در محبت زیاده روی نکند.))

«رسول خدا(ص): کسیکه فرزندش را ببوسد یک حسنه دارد و اگر او را

خوشحال کند، روز قیامت خدا او را خوشحال می‌کند و کسیکه به فرزندش

قرآن بیاموزد، روز قیامت پدر و مادر کودک را ندا نموده و دو حلهٔ بهشتی از

نور، برتن آنان می‌نمایند که از نورش صورت اهل محشر روشن می‌شود.»

به نامه یک فرزند بز هکار که از بازداشتگاه برای مادرش ارسال نموده توجه کنید:

«این نامه‌ای است که یک پسر بزهکار از زندان برای مادرش نوشته است:

مادر! امروز هنگامی که با دونفر از دوستانم در یکی از خانه‌های نارمک تهران سرگرم دزدی ائاث خانه‌ای بودیم، توسط پلیس دستگیر شدیم و چون برای بار دوم می‌خواهند مرا به جرم دزدی به زندان ببرند، می‌خواهم امشب از این گوشه بازداشتگاه با تو درد دل کنم و بگویم:

تو گناهکاری! تو باعث تمام بدبختی‌های من هستی! تو خیلی مرا دوست داشتی و همین محبت کور کورانه مرا به روز سیاه نشانده. آن روز که پدرم به این خاطر که دست در جیبش کرده بودم، می‌خواست مرا تنبیه کند ولی تو جلو دویدی و نگذاشتی که او مرا تنبیه کند و گفتم: این پسر کوچولوی من است! او هر دفعه این صحنه تکرار شد!

مادر! من شبها دیر به خانه می‌آمدم، اما تو چیزی از من نمی‌پرسیدی، حتی این موضوع را از پدرم پنهان می‌کردی! تو مرا از معاشرت با جوانان هرزه منع نکردی و حتی وقتی فهمیدی که من دزدی می‌کنم، مانع من نشدی و فقط گفتم: کاری نکن که پدرت بفهمد!

مادر! من تورا می‌بخشم، اما آنچه در حق من کردی، در باره برادر کوچکم نکن!»

((در بررسی روی 105 پسر و دختر جوان که خلاف بزرگی را انجام داده بودند، متوجه شدند که تقریباً 91 درصد جوانان مجرم از اختلالات عاطفی شدید رنج می‌برند. یعنی هم از حیث عاطفی مورد بی‌مهری قرار گرفته بودند و هم احساس ناامنی و حقارت داشتند!))

«رسول خدا(ص): در هفت سالگی فرزند را به خواندن نماز تمرین دهید و در ده سالگی در صورت نماز نخواندن، بر آنان سخت گرفته شود و حتی آنان را با زدن هم شده به نماز وادار کنید.»

((رعایت پوشش کامل در موقع عمل زناشوئی

«مشاهده عمل زناشوئی والدین، پوشش نامناسب محارم و... از عوامل انحراف فرزندان است.»

«جوان 27 ساله‌ای که پس از سرقت جواهرات و ربودن دختر چهارده ساله و تجاوز به برخی از آنان دستگیر شده بود، پس از محاکمه در دادگاه 142 کیفری یک تهران، به دو بار اعدام و سه سال زندان و تعزیر و پرداخت مهر المثل محکوم شد.»

بر اساس تحقیقات بازپرس، این جوان دارای انحرافات اخلاقی بوده و بر اساس اعترافات خودش، در گذشته، وی بارها مورد سوءاستفاده افراد قرار گرفته است.

به گزارش خبرنگار قضایی، دستگیری متهم به دنبال اعلام شکایت بستگان یک دختر هشت ساله به مأموران حوزه انتظامی 28 تهران صورت گرفت. با طرح این موضوع، پرونده‌ای در دادسرا تشکیل شد و بازپرس دستور داد در این باره بیشتر تحقیق شود.

مأموران با کمک دختر بچه به محل رفتند و پس از چند روز پیگیری، خانه «مصطفی» را شناسایی و او را دستگیر کردند. متهم در بازجویی به ربودن چهارده دختر بچه و سرقت طلاهای کودکان معصوم و تجاوز به برخی از آنان اعتراف کرد.

این جوان منحرف، در بیان علل انحراف اخلاقی خویش گفت: در خانواده من مسائل خلاف زیادی وجود داشت، به طوری که من ارتباط‌های آمیزشی و روابط جنسی پدر و مادرم را مشاهده می‌کردم و آنها ابایی از این موضوع نداشتند! پدر و مادرم، بعضی وقتها بدون لباس در برابر من ظاهر می‌شدند و این مسائل مرا تحریک می‌کرد و به انحراف اخلاقی سوق می‌داد...

طبق نظر صریح کارشناسان روانشناسی کودک، تماشای صحنه‌های مهیج جنسی، چه در خانواده و چه در فیلمهای سینمایی و... مانند دادن چلو کباب به یک نوزاد است، چرا که با این تحریکات، کودک در معرض بلوغ زود رس قرار می‌گیرد و حساسیت و کنجکاوی او را به روابط بزرگترها بویژه پدر و مادر بر می‌انگیزد. و از این جاست که زمینه‌های انحراف اخلاقی کودکان و نوجوانان آغاز می‌گردد.

اثر تقلید غلط

«مادری در لبنان به دادگاه مراجعه و از پسرش شکایت کرد. و اظهار نمود که پسر دوازده ساله او مرتب از مدرسه فرار می‌کند و بی حساب پول خرج می‌نماید و او نمی‌داند این پولها از کجا آمده است. پس از تحقیقاتی که از «عدنان» شد، او اعتراف نمود که ابتدا فن سرقت را از مشاهده فیلمها یاد گرفته و تاکنون مرتکب 27 فقره سرقت شده است. از جمله هفت دستگاه دوچرخه را دزدیده و فروخته است.»

«در زمان حکومت طاغوت عده‌ای نوجوان که برخی دانش‌آموز بودند و باند سرقت اتومبیل را اداره می‌کردند، دستگیر شدند. سن این گروه بین 16 تا 20 سال بود. بیشتر آنان در بازجویی در مورد انگیزه این کار می‌گفتند: ما خودمان هم نمی‌دانیم چرا به اینکار دست زدیم اما هر چه بود از سرقت ماشین مخصوصاً کارهای قهرمانی این سرقتها لذت می‌بردیم.»

آثار اجتماعی تقلید نادرست

تقلید نادرست است که باعث بسیاری از کارهای خلاف می‌شود و مخصوصاً در مورد نوجوانان و جوانان. در همین کشور خودمان تقلید از فیلمها و هنرپیشه‌ها چه آثار زبانباری که به بار نیاورده است!

اگر عده‌ای از نوجوانان ما سیکار می‌کشند، نتیجه تقلید ناصحیح است. اگر گروهی به مشروبات الکلی روی می‌آورند باز هم نتیجه تقلید است.

اگر عده‌ای از دختران از حجاب و عفت زنانه گریزان هستند این هم نتیجه تقلید است. و اگر اعتیاد و روابط نامشروع و استفاده از انواع لباسهای باصطلاح رپی در بین بعضی از جوانان ما وجود دارد، این هم به تقلید نادرست برمی‌گردد.

دامنه تقلید بسیاری از مسائل زندگی ما را دربر می‌گیرد که گاهی آن مسئله سرنوشت ساز است مثل تقلید در مسائل مذهبی.

متأسفانه انسانهای زیادی از ادیان مذاهب باطل شده هستند که بخاطر تقلید از پدران و اجداد خود، بر همان مذهب غیر حق باقی مانده‌اند. درحالیکه اگر درباره درستی و نادرستی دین اجداد خود بررسی و تفکر می‌کردند، می‌توانستند به راه حق دست پیدا کنند.))

((-دوری از مواد مخدر

از عوامل انحراف و موانع زندگی سالم، اعتیاد به انواع مواد مخدر است. در زمان کنونی به دلایل مختلف از جمله همسایگی با کشورهایی مانند افغانستان و پاکستان، پل ارتباطی بودن ایران برای صادرات مواد مخدر به دنیا، کشور ما را دچار این مرض سخت و خطرناک و این مشکل و معضل بزرگ نموده است. شاید بیش از دو میلیون نفر از هموطنان ما یابه صورت اعتیاد و یا تفریحی و تفننی از مواد مخدر استفاده می‌نمایند. چه جوانانی که در راه استفاده و یا قاچاق مواد مخدر جان خود را ازدست داده‌اند. و چه جوانانی که بخاطر اعتیاد به انواع گناهان و تخلفات آلوده شده و از سرقت گرفته تا قتل و تجاوز و غیره را مرتکب می‌شوند.

اعتیاد پلّه‌ای است که با آن، انجام بسیاری از خلافها و ناهنجاریها، شدنی شده است. عوامل اعتیاد را چند چیز شمرده‌اند:

رفیق: شصت درصد معتادین از طریق رفیق ناباب آلودگی پیدا کرده‌اند. جوان سالم باید در مسئله رفاقت، هشدارهای اسلام و بزرگان و افراد دلسوز را گوش کند تا به دام این نارفیقان نیفتد.

ناراحتی های عاطفی: چهارده درصد از معتادین باین علت معتاد شده‌اند.

کنجکاوی: هشت درصد بخاطر کنجکاوی معتاد شده‌اند.

لذت جویی: شش درصد بخاطر لذت از استفاده مواد مخدر آلوده شده‌اند.

تسکین درد: پنج درصد برای نجات از درد جسمی معتاد شده‌اند.

فامیل معتاد: چهار درصد از فامیل معتاد خود اعتیاد را فرا گرفته‌اند.))

((دوری از انحرافات همچون چشم چرانی، ارتباطات نامشروع و...))

چشم انسان از اعضای است که بیشتر گناهان به سبب و وسیله آن انجام می‌شود. و در سخنان بزرگان دین آمده که هر که بتواند چشم خود را کنترل نماید، از بسیاری از گناهان خود را دور نموده است.

یکی از گناهان چشم، چشم چرانی و همیز بودن و نگاههای شهوانی به نامحرم است. چه از طرف مرد نسبت به زن نامحرم و چه از طرف زن نسبت به مرد نامحرم.

«آمده است که جوان عربی در زمان پیامبر(ص) در کوچه مشاهده کرد که زن جوانی از روبرو می‌آید! این جوان شروع به چشم چرانی به زن نمود بطوریکه حواسش پرت شد و متوجه استخوانی که در سوراخ دیوار فرو شده بود، نشد و استخوان به گونه‌اش اصابت کرد و خون جاری شد! جوان با همین حالت نزد پیامبر بعنوان طیب الهی رفت و ماجرای این حادثه را گفت. حضرت فرمود: همانا نگاه به نامحرم تیری از تیرهای شیطان است»

چشم انسان مانند دوربین بسیار قوی فیلمبرداری است که همه صحنه‌ها را علاوه بر نشان دادن به مغز در همان آن، در حافظه ذخیره می‌کند و بسیاری از خوابها و رؤیاهای حتی تصورات آدمی از جهان به همین تصاویر باز می‌گردد.

جوانی که از صبح تا شب چشمش بدنبال زیبارویان در گردش است، اگر در خواب جنب و محتمل شود و خوابهای شیطانی ببیند، طبیعی است. و هر گاه روز با خوبان و صالحان همنشین باشد و توسلات به معصومین (ع) داشته باشد اگر در خواب، امام زمان (عج) و زیارتگاه ببیند، باز طبیعی است.

«روزی حضرت عیسی (ع) بایارانش برای دعای طلب باران از شهر خارج شدند. موقع دعا، عیسی (ع) گفت: هر که گناهی مرتکب شده برگردد. همه بجز یکنفر باز گشتند. حضرت به او گفت: تو گناهی مرتکب نشده‌ای؟ گفت: خیر بجز اینکه روزی در حال عبادت بودم که زنی از مقابلم عبور کرد و من ناخواسته بتماشای او مشغول شدم. ناگاه بخود آمدم و بخاطر این کار زشتم، چشم خود را در آوردم و بطرفی که زن رفت بود، پرتاپ کردم!

حضرت فرمود: پس تو دعا کن تا من آمین گویم! او دعا کرد و عیسی (ع) آمین گفت و باران آمد.»

یکی از نشانه‌های پاکی چشم، دورماندن چشم از نگاههای شهوانی است. لذا وقتی دختر شعیب (ع) نزد موسی (ع) آمد و گفت: پدرم تورا به خانه دعوت کرده و مرا فرستاده تا تورا راهنمایی کنم. موسی (ع) چند قدمی بدنبال دختر رفت و گفت: ما خاندانی هستیم که پشت سر زن نگاه نمی‌کنیم. پس من جلو می‌روم و تو از پشت سر بیا و هر کجا نیاز به راهنمایی شد، با انداختن سنگ علامت بده!

اگر چشم را کنترل نکنیم، دل را گرفتار کرده‌ایم و اگر دل گرفتار شد، سر به رسوائیها خواهد زد.))

پایان